

Länstyrelsen
Värmland

YTTRANDE

Sida
1(3)

Datum
2022-04-25

Beteckning
851-3719-2022

Er beteckning:
Ju2022/01303

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Åtgärder för en jämnare fördelning av boende för vissa skyddsbehövande

Länstyrelsen Värmland yttrar sig härmed över utkast till lagrådsremiss: Åtgärder för en jämnare fördelning av boende för vissa skyddsbehövande, Ju2022/01303.

Ställningstagande

Länstyrelsen Värmland (fortsättningsvis Länstyrelsen) tillstyrker utkastet till lagrådsremissen. Skälet till tillstyrkandet är att Länstyrelsen delar bedömningen som ligger till grund för lagförslaget, likväl som dess huvudhuvudprincip om en jämnare fördelning mellan landets kommuner avseende boende för personer som beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd.

Länstyrelsen har däremot ett antal synpunkter, vilka framförs i följande avsnitt i enlighet med lagrådsremissens disposition och rubriksättning.

5 Bedömningar

5.6 Förhållandet till vissa andra bestämmelser

Länstyrelsen menar att det finns skäl att se över uppdraget till länsstyrelserna i förordning (2016:1363) avseende insatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare. Enligt denna förordning har länsstyrelserna till uppdrag att verka för att det finns beredskap och kapacitet hos kommunerna att ta emot personer som omfattas av bosättningslagen. Länstyrelsens erfarenhet är att detta mottagande i dagsläget är svårt att skilja från kommunernas arbete med skyddsbehövande. Det bör därav övervägas att utöka uppdraget till länsstyrelserna att även omfatta beredskap och kapacitet i kommunerna att ta emot tillfälligt skyddsbehövande.

5.7 Ersättning till kommunerna

Vid utformandet av ersättningssystemet med schablonersättningar för personer med uppehållstillstånd med tillfälligt skydd vill Länsstyrelsen understryka att ersättningarna till kommunerna måste stå i relation till de faktiska kostnader som kommunerna har för mottagandet. En viktig aspekt att beakta är huruvida ersättningarna är kopplad till antal boendeplatser eller antal personer. Ersättningarna bör därutöver vara förutsägbara och ligga på en sådan nivå att kommunerna ges rimliga förutsättningar att upprätthålla ett kvalitativt mottagande över tid med goda planeringsförutsättningar för omställning från ett lågt till ett högt mottagande, och vice versa.

5.8 Ett bemyndigande avseende fördelning och tidsfrist

I exemplet kopplat till punkt 2 rörande prioritering av anvisningar anges att föreskrifter kan röra att personer som bor i eget boende ska ges lägre prioritet än personer som bor i anläggningsboende. Länsstyrelsen menar att en sådan prioriteringsgrund kan medföra konsekvenser för den enskilde individen i form av bland annat inlåsnings effekter.

Avseende punkt 4 ser Länsstyrelsen ett behov av att tydliggöra såväl tidsramen från det att en kommun mottagit ett beslut om anvisning till mottagandet av berörd individ, som för hur lång tidsperiod boendet ska erbjudas den anvisade personen. Detta i syfte att ge både mottagande kommun och anvisade individer goda planeringsförutsättningar.

Överlag förordar Länsstyrelsen att långsiktiga boendelösningar bör vara överordnad både vid anskaffande av boendeplatser och anvisning av individer för att minimera antalet flyttar, inte minst utifrån ett barnrättsperspektiv.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Länsstyrelsen anser att det är angeläget att klargöra hur övergången mellan nuvarande system och tiden fram till dess att lagändringen träder ikraft ska ske. Bland annat gällande ansvarsfördelningen mellan Migrationsverket och kommunerna vid anskaffning av boenden, likväl som ett förtydligande hur Migrationsverkets dialog med kommunerna avses att genomföras.

7 Konsekvenser av förslagen

Länsstyrelsen saknar en konsekvensanalys på individnivå. Mot bakgrund av det faktum att en övervägande majoritet av de som hittills sökt skydd i Sverige till följd av situationen i Ukraina är kvinnor och barn, anser Länsstyrelsen att det är anmärkningsvärt att ingen särskild konsekvensanalys är gjord utifrån ett barnrättsperspektiv. Vidare saknar Länsstyrelsen en konsekvensanalys i relation till andra grupper inom flyktingmottagandet utifrån ett jämlikhets- och likabehandlingsperspektiv, liksom risken för undanträngningseffekter.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Gällande 3 § (s. 24) anser Länsstyrelsen att det är problematiskt att det inte föreslås ställas några särskilda krav på typ av boende som kommunen har skyldighet att ordna efter anvisning av Migrationsverket. Länsstyrelsen menar att det föreligger en risk att det kan resultera i stora variationer på boendestandard, och därigenom också ojämlika förhållanden för individen. Länsstyrelsen är av åsikten att det bör vara eftersträvansvärt att uppnå ett jämlikt mottagande oavhängigt i vilken kommun boendeplats anskaffas och individer anvisas.

Därtill har det i dialog med länets kommuner avseende föreslagna kommunal för mottagande av tillfälligt skyddsbehövande framkommit önskemål om förtydligande gällande vilka krav som måste uppfyllas i mottagandet av berörd målgrupp.

Övriga synpunkter

Länsstyrelsen erfar att vikten av Migrationsverkets regionala och lokala närvaro är central för ett välfungerande mottagande för alla berörda parter oavsett personers asyl-/flyktingstatus. En framgångsfaktor som Länsstyrelsen anser bör övervägas i de regioner och kommuner dit flest personer med tillfälligt skydd kommer att bosättas. I övrigt är Migrationsverkets tillgänglighet och dialog med kommunerna en förutsättning för kommunernas flyktingmottagande.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av t.f. länsråd Bengt Falemo med integrationsutvecklare Maria Ekholm som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Marcus Wihk och t.f. enhetschef Annika Andersson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.